

SADRŽAJ

Dio prvi		
OPĆE ODREDBE	9	
Dio drugi		
PRAVNI TEMELJ NASLJEĐIVANJA	9	
Glava prva		
NASLJEĐIVANJE NA TEMELJU ZAKONA	9	
Zakonski nasljednici	9	
I. NASLJEDNI REDOVI	10	
1. Prvi nasljedni red	10	
Ostaviteljevi potomci i bračni drug	10	
Pravo predstavljanja	10	
2. Drugi nasljedni red	10	
Ostaviteljevi roditelji i bračni drug	10	
Ostaviteljeva braća i sestre i njihovi potomci	10	
Ako je jedan roditelj umro bez potomstva	10	
3. Treći nasljedni red	10	
Ostaviteljevi djedovi i bake	10	
Prava djeda i bake iste loze	10	
Ako su djed i baka jedne loze umrli bez potomstva	11	
4. Četvrti nasljedni red	11	
Pradjedovi i prabake	11	
5. Ostali nasljedni redovi	11	
Ostali predci	11	
Ošasna ostavina	11	
II. POSEBNE ODREDBE ZA NEKE NASLJEDNIKE	11	
1. Potomci	11	
2. Posvojčad u slučaju srodničkog posvojenja	11	
3. Posvojčad u slučaju roditeljskog posvojenja	11	
4. Bračni i izvanbračni drug	12	
Glava druga		
NASLJEĐIVANJE NA TEMELJU OPORUKE	12	
I. PRETPOSTAVKE VALJANOSTI OPORUKE	12	
Sposobnost oporučivanja	12	
Poništenje oporuke zbog mana oporučiteljeve volje	12	
Oblik oporuke kao pretpostavka valjanosti	12	
II. OBLICI OPORUKE	13	
1. Privatne oporuke	13	
Vlastoručna oporuka	13	
Pisana oporuka pred svjedocima	13	
2. Javna oporuka	13	
Javna oporuka ako je oporučitelj nije u stanju pročitati	13	
Predaja oporuke na čuvanje	13	
Svjedoci pisane oporuke pred svjedocima i javne oporuke	13	
Raspologanja u korist ovlaštene osobe, svjedoka i njihovih bližih srodnika	14	
3. Oporuka u izvanrednim okolnostima	14	
Usmena oporuka	14	
Svjedoci usmene oporuke	14	
Dužnost svjedoka usmene oporuke	14	
Raspologanja usmenom oporukom u korist svjedoka i njihovih bližih srodnika	14	
4. Dokazivanje uništene, izgubljene, skrivena ili zametnute oporuke	14	
III. SADRŽAJ OPORUKE	14	
Određivanje nasljednika	14	
Određivanje zamjenika	14	
Ostavljanje zapisa	15	
Raspologanje u dopuštene svrhe i osnivanje zaklade	15	
Nalozi i uvjeti	15	
Određenost nasljednika i drugih korisnika ..	15	
Tumačenje oporuke	15	
IV. PRAVO NA ZAPIS	15	
Osoba opterećena zapisom	15	
Isplata vjerovnika prije zapisovnika	15	
Umanjenje zapisa i naloga	15	
Pravo zapisovnika kada dužnik zapisa ne naslijedi	16	
Kad pravo zapisovnika utrnjuje	16	
Odgovornost zapisovnika za oporučiteljeve dugove	16	
Zapis ostavljen vjerovniku	16	
Zastara	16	
V. IZVRŠITELJI OPORUKE	16	
Određivanje izvršitelja oporuke	16	
Dužnosti izvršitelja oporuke	16	
Polaganje računa i nagrada izvršitelju	16	
Opoziv izvršitelja oporuke	17	
VI. OPOZIV OPORUKE	17	
Opoziv oporuke	17	
Odnos ranije i kasnije oporuke	17	
Raspologanje namijenjenom stvari	17	
Prestanak braka	17	

VII. HRVATSKI UPISNIK OPORUKA	17	Troškovi uzdržavanja nasljednika	21
VIII. NUŽNI NASLJEDNICI	17	Uobičajeni manji darovi	21
1. Nužni nasljednici i njihovo pravo	17	Darovi učinjeni osobi umjesto koje	
Nužni nasljednici	17	nasljednik nasljeđuje	21
Pravo nužnog nasljednika	17	Uračunavanje nasljednikova duga	
2. Izračunavanje vrijednosti nužnog dijela,		ostavitelju	21
umanjenje raspolaganja za slučaj smrti		Tko može zahtijevati uračunavanje	21
i vraćanje darova	18		
a) Izračunavanje vrijednosti nužnog			
dijela	18		
Utvrđivanje vrijednosti ostavine	18		
Što se smatra darom	18		
Određivanje vrijednosti dara	18		
Kad se dar sastoji u osiguranju	18		
b) Imovina koja se izdvaja iz ostavine	18		
Izdvajanje u korist potomaka koji su			
privređivali s ostaviteljem	18		
Izdvajanje kućanskih predmeta	18		
c) Umanjenje raspolaganja oporukom			
i vraćanje darova zbog povrede			
nužnog dijela	19		
Povreda vrijednosti nužnog dijela	19		
Red umanjena i vraćanja	19		
Razmjerno umanjenje raspolaganja			
oporukom. Privilegirani zapis (legat)	19		
Razmjerno umanjenje zapisa naloženih			
oporučnom nasljedniku ili zapisovniku			
(legataru)	19		
Red vraćanja darova	19		
Položaj obdarenika koji vraća dar	19		
Pravo zahtijevati umanjenje			
raspolaganja oporukom i povrat dara	19		
Zastara zahtjeva	19		
3. Isključenje nužnih nasljednika iz			
nasljedstva i lišenje nužnog dijela			
u korist potomaka	19		
a) Isključenje nužnih nasljednika	19		
Razlozi isključenja	19		
Pretpostavke valjanosti isključenja	20		
Posljedice isključenja	20		
b) Lišenje nužnog dijela u korist			
potomaka	20		
IX. URAČUNAVANJE DAROVA I ZAPISA	20		
Uračunavanje darova zakonskom			
nasljedniku	20		
Uračunavanje zapisa zakonskom			
nasljedniku	20		
Način uračunavanja darova i zapisa	20		
Pravo nasljednika kojem se dar ili zapis			
ne uračunava	20		
Pravo nasljednika koji se odrekao			
nasljedstva	21		
Pravo vratiti dar	21		
Određivanje vrijednosti darova pri			
uračunavanju	21		
Kad se dar sastoji u osiguranju	21		
		Glava treća	
		NASLJEDNOPRAVNI UGOVORI	21
		I. UGOVOR O NASLJEĐIVANJU I O	
		BUDUĆEM NASLJEDSTVU ILI ZAPISU	21
		Ništavost ugovora o nasljeđivanju	21
		Ništavost ugovora o budućem	
		nasljedstvu ili zapisu	21
		Ništavost ugovora o sadržaju oporuke	22
		II. USTUP I RASPODJELA IMOVINE	
		ZA ŽIVOTA	22
		Pretpostavke valjanosti ustupa	
		i raspodjele	22
		Predmet ustupa i raspodjele	22
		Ustupljena imovina ne ulazi u ostavinu	22
		Kad se ustupljeni dijelovi smatraju darom ..	22
		Zadržavanje raznih prava prigodom	
		ustupa i raspodjele	22
		Prava ustupiteljeva bračnog druga	22
		Dugovi ustupiteljevi i pobijanje ustupa	23
		Odgovornost za nedostatke	23
		Opoziv	23
		Prava nakon opoziva	23
		Dio treći	
		PRAVNI POLOŽAJ NASLJEDNIKA	23
		I. OTVARANJE NASLJEDSTVA	23
		Smrt i proglašenje osobe umrlom	23
		Kad se otvara nasljedstvo osobe	
		proglašene umrlom i početak tijeka	
		rokova	23
		Sposobnost za nasljeđivanje	23
		Nedostojnost za nasljeđivanje	23
		Nepoznati nasljednici	24
		Skrbnik ostavine	24
		II. STJECANJE OSTAVINE I ODRICANJE	
		OD NASLJEDSTVA	24
		Prelazak ostavine na nasljednike	24
		Odricanje od nasljedstva	24
		Tko se ne može odreći nasljedstva	25
		Sadržaj izjave o odricanju od	
		nasljedstva	25
		Odricanje od nasljedstva koje nije	
		otvoreno	25
		Neopozivost izjave o odricanju ili	
		o prihvatu nasljedstva i njezino	
		poništenje	25
		Priraštaj	25
		Zastara prava zahtijevati ostavinu	25

III. ODGOVORNOST NASLJEDNIKA ZA OSTAVITELJEVE DUGOVE	25	Zapisnici i bilješke	32
Opseg nasljednikove odgovornosti za dugove	25	Odluke	
Odvajanje ostavine	26	Prigovor protiv rješenja	32
IV. NASLJEDNIČKA ZAJEDNICA I NJEZINO RAZVRGNUĆE	26	Postupak povodom prigovora	32
Nasljednička zajednica	26	Odluke suda o prigovoru protiv rješenja javnog bilježnika	32
Pravo na razvrgnuće	26	Žalba protiv rješenja	32
Pravo sunasljednika koji su živjeli ili privređivali u zajednici s ostaviteljem	26	Postupak po žalbi	32
Dioba kućanskih predmeta	26	Izvanredni pravni lijekovi	32
Ustupanje nasljednog dijela prije diobe	27	Troškovi postupka	32
Dio četvrti		II. PRETHODNE RADNJE	33
POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA	27	1. Smrtovnica	33
Glava prva		Sastavljanje smrtovnice	33
SASTAVLJANJE, ČUVANJE I OPOZIV		Sadržaj smrtovnice	33
JAVNE OPORUKE	27	2. Popis ostaviteljeve imovine	33
I. POSTUPAK ZA SASTAVLJANJE JAVNE I MEĐUNARODNE OPORUKE	27	Vrijeme obavljanja popisa	33
Javna oporuka	27	Sadržaj popisa	33
Postupanje ovlaštene osobe	27	Način popisivanja	34
Utvrđivanje istovjetnosti oporučitelja i svjedoka	27	Obavljanje popisa	34
Postupak kad se oporučitelj ne služi uredovnim jezikom ili je nijem, gluh ili gluhoslijep	28	Postupak sa stvarima za koje postoje posebni propisi	34
Međunarodna oporuka	28	3. Osiguranje ostavine	34
II. ČUVANJE OPORUKE KOD SUDA I DRUGIH OSOBA OVLAŠTENIH ZA SASTAVLJANJE JAVNIH OPORUKA ..	29	Predaja na čuvanje	34
Čuvanje oporuke	29	Postavljanje privremenog skrbnika ostavine	34
Obavijest o sastavljenoj oporuci	30	Pečaćenje	34
Vraćanje oporuke oporučitelju	30	Privremene mjere	34
Čuvanje izjave o usmenoj oporuci	30	4. Predaja oporuke i proglašenje	34
Obavijest o primljenoj izjavi svjedoka usmene oporuke	30	Predaja oporuke sudu	34
III. OPOZIV OPORUKE PRED SUDOM ILI DRUGIM OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA SASTAVLJANJE JAVNIH OPORUKA	30	Proglašenje oporuke	35
Glava druga		Zapisnik o proglašenju pisane oporuke ..	35
OSTAVINSKI POSTUPAK	30	Proglašenje usmene oporuke	35
I. OPĆE ODREDBE	30	Proglašenje nestale ili uništene oporuke	35
Predmet ostavinskog postupka	30	Obavijest o proglašenju oporuke	35
Izvanparnični postupak	30	Dostava i čuvanje isprava o proglašenju oporuke	35
Nadležnost za provođenje ostavinskog postupka	31	III. POKRETANJE OSTAVINSKOG POSTUPKA	35
Mjesna nadležnost	31	Pokretanje postupka	35
Zabrana sporazuma o nadležnosti	31	Ispitivanje nadležnosti	35
Stranke	31	Mjere ostavinskog suda za osiguranje ostavine	36
Opća pravila postupanja	31	Pozivanje izvršitelja oporuke	36
Dokazi	31	Skrbnik nerođenog djeteta	36
Radnje u postupku	31	Postupak kad nema imovine ili kad ima samo pokretne imovine	36
		Odvajanje ostavine od imovine nasljednika	36
		IV. OSTAVINSKA RASPRAVA	36
		Poziv na ročište	36
		Pozivanje oglasom	37
		Predmet ostavinske rasprave	37
		Nasljednička izjava	37
		Prigovor na popis	37
		Upućivanje na parnicu zbog spora	37

Upućivanje na parnicu zbog spora o pravu na zapis ili o drugom pravu na ostavinu	38
Upućivanje na parnicu zbog spora o sastavu ostavine	38
Koga se upućuje na parnicu. Trajanje prekida	38
V. RJEŠENJE O NASLJEĐIVANJU I ZAPISU	38
Sadržaj rješenja o nasljeđivanju	38
Dostava rješenja o nasljeđivanju	39
Upisi u zemljišnoj knjizi i predaja pokretnih stvari	39
Mjere osiguranja kad je pravo nasljednika ili zapisovnika uvjetovano	39
Posebno rješenje o zapisu	40
Djelomično rješenje o nasljeđivanju	40
Učinak pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju i zapisu	40
Stjecanje od tobožnjeg nasljednika	40
VI. NASLJEDNIKOVİ ZAHTJEVI NAKON PRAVOMOĆNOSTI RJEŠENJA O NASLJEĐIVANJU	40
Naknadno pronađena imovina	40
Naknadno pronađena oporuka	40
Novi nasljednik ili zapisovnik	41
Djelovanje razloga za ponavljanje postupka	41
VII. POSTUPAK KAD JE NADLEŽNO INOZEMNO TIJELO	41
Mjera za zaštitu domaćih nasljednika, zapisovnika i vjerovnika	41
Zadržavanje ostavine	41
Glava treća	
JAVNI BILJEŽNICI KAO SUDSKI POVJERENICI	41
I. PROVOĐENJE OSTAVINSKIH RASPRAVA	41
Javni bilježnici u svojstvu sudskog povjerenika	41
Djelokrug javnog bilježnika	41
Postupak	42
Rokovi za provedbu postupka	42
Ovlasti i dužnosti javnog bilježnika	42
Dodjeljivanje ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima	42
II. POLOŽAJ I RAD JAVNOG BILJEŽNIKA KAO SUDSKOG POVJERENIKA	42
Važenje zakona	42
Dostavljanje	42
Oslobođenje od troškova državnih pristojbi	42
Nadzor suda	43
Prestanak rada javnog bilježnika	43
III. NAGRADA I TROŠKOVI JAVNOG BILJEŽNIKA KAO SUDSKOG POVJERENIKA	43
Nagrada i troškovi	43
Pravilnik	43
Dio peti	
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	43
ODREDBA ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O NASLJEĐIVANJU (Nar. nov., br. 163/03 od 16. 10. 2003.) KOJA JE PREOSTALA NAKON REDAKCIJSKOG PROČIŠĆAVANJA TEKSTA ZAKONA O NASLJEĐIVANJU	44
ODREDBE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NASLJEĐIVANJU (Nar. nov., br. 127 od 18. 10. 2013.) KOJE SU PREOSTALE NAKON REDAKCIJSKOG PROČIŠĆAVANJA TEKSTA ZAKONA O NASLJEĐIVANJU	44
ODREDBE ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O NASLJEĐIVANJU (Nar. nov., br. 33 od 24. 3. 2015.) KOJE SU PREOSTALE NAKON REDAKCIJSKOG PROČIŠĆAVANJA TEKSTA ZAKONA O NASLJEĐIVANJU	44
ODREDBE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NASLJEĐIVANJU (Nar. nov., br. 14 od 7. 2. 2019.) KOJE SU PREOSTALE NAKON REDAKCIJSKOG PROČIŠĆAVANJA TEKSTA ZAKONA O NASLJEĐIVANJU	44
POJMOVNO KAZALO	45